

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลอง มีรูปแบบการวิจัยแบบ Pretest-posttest control group design มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ

สมมุติฐานการวิจัย

1. ค่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ จะสูงกว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ที่ไม่ได้รับการสอน

2. ค่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะสูงกว่าค่าคะแนนความรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภายหลังจากที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทำการสุ่ม

ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้จำนวนเขต 4 เขต จากเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานครทั้งหมด 38 เขต ในแต่ละเขตสุ่มโรงเรียนเขตละ 1 โรงเรียน และทำการสุ่มตัวอย่างอีกครั้งด้วยวิธีจับสลาก เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองดังนี้คือ

กลุ่มควบคุม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ โรงเรียนวัดเสมียนนารี เขตจตุจักร
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตคลองสาน
กลุ่มทดลอง	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิราม เขตราษฎร์เทพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตคลองเตย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. แผนการสอนและสื่อการสอน ซึ่งเป็นหนังสืออ่านและมีรูปภาพประกอบ ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงเนื้อหาจากหนังสือแปลเรื่อง ปกป้องลูกกรีกจากภัยทางเพศ ซึ่งเขียนโดย นายแพทย์ แอนดรู สแตนเวย์ และ ออราลี วอชเตอร์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง ส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว สิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธ การสัมผัส กลอุบาย และการบอกกล่าว เพื่อขอความช่วยเหลือ ประกอบเป็นเรื่องสั้นซึ่งมีรูปภาพประกอบ 2 เรื่อง และมีรูปภาพประกอบ เรื่องสั้นเรื่องแรกเป็นเรื่องของเด็กผู้ชาย ซึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่จะนำไปสู่การล่วงเกินทางเพศ และการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ส่วนเรื่องที่สอง เป็นเรื่องของเด็กผู้หญิง ซึ่งอยู่ในสถานการณ์ล่วงเกินทางเพศ และการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ

2. แบบวัดความสามารถในการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ซึ่งนำแนวคิดมาจาก The Children's Knowledge of abuse Questionnaire (C.K.A.Q.) ของ Leslie M. Tutty ประกอบด้วยคำถาม 30 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 สิทธิของเด็กที่จะปฏิเสธ จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 3, 4, 14 และ 29

ด้านที่ 2 ส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 25, 26 และ 28

ด้านที่ 3 การบอกกล่าวเพื่อขอความช่วยเหลือ จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 7, 15, 23

และ 30

ด้านที่ 4 กลอุบาย จำนวน 11 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 5, 8, 11, 13, 17, 19, 20, 24 และ

ด้านที่ 5 การสัมผัส จำนวน 8 ข้อ คือ ข้อ 6, 9, 10, 12, 16, 18, 21 และ 22

ลักษณะแบบวัดเป็นแบบให้เลือกตอบถูกหรือผิด ข้อใดที่ผู้ตอบตอบได้ถูกต้องจะได้ 1 คะแนน

ภายหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำแผนการสอน สื่อการสอน และแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ป้องกันตนเองจากการถูกล้วงเกินทางเพศไปทดลองใช้ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุโขทัย เขตคูสิต จำนวน 20 คน เพื่อนำค่าคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยวิธีการ Test-retest ได้ค่าความเที่ยง .065

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงติดต่อกับผู้อำนวยการโรงเรียน และครูประจำชั้น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว และแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล้วงเกินทางเพศ ก่อนดำเนินการทดลอง ภายหลังจากสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล้วงเกินทางเพศตามแผนการสอน และสื่อการสอนจำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาทีต่อสัปดาห์แล้ว ในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองตอบแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล้วงเกินทางเพศ ในสัปดาห์เดียวกับกลุ่มทดลอง และเว้นระยะเวลาอีก 2 สัปดาห์ จึงติดตามกลุ่มควบคุมในสัปดาห์ที่ 3 เพื่อตอบแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล้วงเกินทางเพศฉบับเดิมอีกครั้ง ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539 รวม 2 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล้วงเกินทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียน

ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน โดยใช้ t-test

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการสอน วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ โดยใช้ t-test

สรุปผลการวิจัย

1. คะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนความรู้รายด้านภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธ

2. คะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนความรู้รายด้านก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านสิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธและสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว แต่คะแนนความรู้เป็นรายด้านก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่ากลุ่มทดลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านกลอุบาย แต่หลังการทดลอง ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทั้งสอง ในทุกๆด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลอง พบว่ามีความแตกต่าง

กันอย่างไม่มียุทธศาสตร์ทางสถิติ เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้ก่อนการทดลอง(ตารางที่ 2) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าคะแนนจะอยู่ระหว่างช่วง 25 ถึง 27 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่สูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของ Tutty , L.M. (1992) ซึ่งได้ประเมินความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของเด็กนักเรียนระดับชั้นอนุบาล Grade 1 Grade 3 และ Grade 6 ของโรงเรียนรัฐบาลในประเทศแคนาดา โดยใช้แบบวัด The Children's Knowledge of Abuse Questionnaire (C.K.A.Q) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 40 ข้อ ประเมินความรู้ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่าค่าคะแนนความรู้ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองชั้น Grade 3 และ Grade 6 อยู่ระหว่างช่วง 30 ถึง 32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน

เนื่องจากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่มีรายงานการศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องอ้างอิงงานวิจัยของต่างประเทศ เหตุผลอีกประการหนึ่งคือแบบวัดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวคิดมาจากแบบวัด C.K.A.Q. จึงน่าจะนำมาพิจารณาเปรียบเทียบกันได้

จากตารางที่ 2 แสดงให้ทราบว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศมาก่อน ซึ่งความรู้นี้เด็กนักเรียนอาจจะได้รับมาจากครอบครัว โรงเรียน สื่อสารมวลชนต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เนื่องจากเด็กนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครโดยส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ซึ่งเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการถูกล่วงเกินทางเพศมากที่สุด (อุมาพร ครังคสมบัติ ,2537) สภาพชีวิตของเด็กและครอบครัวต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดปลอดภัย ประกอบกับสังคมไทยในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทำให้เด็กนักเรียนได้ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กอยู่เสมอ จึงเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศมาก่อนได้รับการสอนจากการทดลองครั้งนี้ ซึ่ง Reppuci and Haugaard (1989) กล่าวว่าคะแนนความรู้ก่อนการทดลองที่อยู่ในระดับสูงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า เด็กนักเรียนได้รับความรู้เรื่องนี้มาก่อน

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ควรพิจารณาคือ แบบวัดที่ใช้ในการวัดความรู้ของเด็กวัยเรียนในการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามเพียง 30 ข้อ และวัดความรู้เป็นส่วนใหญ่ จึงไม่สามารถแสดงให้เห็นความแตกต่างของค่าคะแนนอย่างชัดเจนได้ ค่าคะแนนความรู้ภายหลังการทดลองจึง

สูงขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งอาจเกิดจากคะแนนความรู้ของเด็กสูงในช่วงก่อนการทดลองอยู่แล้ว คะแนนสูงดังกล่าวอาจเกิดจากจำนวนข้อคำถามน้อยทำให้คะแนนไม่แตกต่างกันมาก และคำถามส่วนใหญ่วัดความจำ จึงควรปรับแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศให้มีจำนวนคำถามเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีช่วงคะแนนกว้างขึ้น และปรับลักษณะของการวัดให้สามารถวัดได้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะการปฏิบัติ

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนความรู้รายด้านของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในด้านสิทธิเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธ โดยที่ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้ด้านสิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 6 ที่แสดงว่าก่อนการทดลองกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนความรู้ด้านสิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธสูงกว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนความรู้ด้านสิทธิเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธเพิ่มขึ้นในระดับที่ใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถเรียนเรื่องการปฏิเสธได้

2. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนความรู้รายด้านก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 (ตารางที่ 6) โดยที่กลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในด้านสิทธิของเด็กที่จะปฏิเสธและด้านส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว แต่กลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในด้านกลอุบาย คะแนนความรู้รายด้านหลังการทดลองกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณางานวิจัยของต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ การศึกษาของ Saslawsky and Wurtele (1985) ได้สอนทักษะการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศโดยฉายภาพยนตร์ เรื่อง การสัมผัส แก่กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นเด็กนักเรียน 4 ระดับ คือระดับอนุบาล Grade 1 Grade 5 และ Grade 6 ภายหลังการทดลองพบว่า เด็กนักเรียนระดับ Grade 6 มีค่าคะแนนความรู้และทักษะการป้องกันตนเองมากกว่าเด็กนักเรียนระดับ Grade 5 Grade 1 และ อนุบาล ตามลำดับ การศึกษาของ Wurtele ,et

al.(1986) ได้เปรียบเทียบวิธีการสอนการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศในรูปแบบต่างๆแก่กลุ่มทดลอง ระดับชั้นอนุบาล Grade 1 Grade 5 และ Grade 6 ภายหลังจากทดลองพบว่า เด็กนักเรียนระดับ Grade 5 และ Grade 6 มีค่าคะแนนความรู้และทักษะการป้องกันตนเองมากกว่าเด็กนักเรียนระดับ Grade 1 และระดับอนุบาล และวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ การฝึกพฤติกรรม (Behavioral skill training) และจากการศึกษาของ Tutty (1992) ซึ่งสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ โดยให้กลุ่มทดลองชั้นอนุบาล Grade 1 Grade 3 และ Grade 6 ชมละครเรื่องการสัมผัส ภายหลังจากทดลองพบว่า เด็กนักเรียนระดับชั้น Grade 6 มีค่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองมากกว่าเด็กนักเรียนระดับชั้น Grade 3 Grade 1 และ อนุบาล ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการศึกษาของ Saslawsky and Wurtele (1985) และการศึกษาของ Wurtele, et al, (1986) เลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันอย่างชัดเจน 2 กลุ่มคือ กลุ่มระดับชั้นอนุบาล และ Grade 1 กับกลุ่มระดับ Grade 5 และ Grade 6 จึงทำให้ค่าคะแนนภายหลังจากทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการศึกษาของ Tutty (1992) ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นอนุบาล Grade 1 Grade 3 และ Grade 6 ซึ่งจะมีกลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนไปคือ มีกลุ่มตัวอย่างระดับ Grade 3 แทน Grade 5 แต่ค่าคะแนนภายหลังจากทดลองพบว่า นักเรียนระดับ Grade 6 มีค่าคะแนนความรู้สูงกว่านักเรียนระดับชั้นอื่นๆ

จากการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 จากตารางแสดงข้อมูลส่วนบุคคล (ตารางที่ 1) พบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีอายุเฉลี่ย 9 ปี กลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีอายุเฉลี่ย 11 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีอายุแตกต่างกันเพียง 2 ปี เป็นอายุที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย จึงเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่แตกต่างกัน

สิ่งที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่งคือ ตัวแปรเกี่ยวกับเพศ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่น่าจะมีผลต่อการศึกษานี้ด้วย แม้ว่าจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยของต่างประเทศพบว่า เพศเป็นตัวแปรที่ไม่มีผลต่อการเรียนการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ แต่ในสังคมไทยตัวแปรเพศน่าจะมีผลต่อการเรียนการสอนเรื่องนี้ เนื่องจากความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของประเทศซีกโลกตะวันตกและประเทศทางซีกโลกตะวันออก ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การปฏิบัติต่อเด็กเพศชายและเพศหญิง สังคมตะวันตกจะปฏิบัติต่อเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงในลักษณะเดียวกัน แต่ในสังคมตะวันออกการปฏิบัติต่อเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจะแตกต่างกัน โดยเฉพาะการสอนเรื่องเกี่ยวกับ

เพศ ทำให้ลักษณะของเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงของประเทศทางซีกโลกตะวันตกและตะวันออกมีความแตกต่างกัน อีกประการหนึ่งคือการล่วงเกินทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมไทยส่วนมากผู้ถูกระทำจะเป็นผู้หญิง ซึ่งอาจจะมีผลให้เด็กผู้หญิงมีความรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศมากกว่าเด็กผู้ชาย เมื่อพิจารณาจากตารางแสดงข้อมูลส่วนบุคคล(ตารางที่ 1)จะเห็นว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะดังกล่าวน่าจะส่งผลกระทบต่อค่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศด้วย ดังตารางที่แสดงไว้ในภาคผนวก จ. ซึ่งจะพบว่าคะแนนความรู้ก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อจำแนกตามเพศ เพศหญิงมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการถูกล่วงเกินทางเพศ จึงควรจะได้มีการคัดกรอง (Screening) กลุ่มที่เคยถูกล่วงเกินทางเพศมาก่อน เพื่อศึกษาว่าการที่เด็กเคยถูกล่วงเกินทางเพศมาก่อน มีผลกระทบต่อค่าคะแนนความรู้หรือไม่

2. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เด็กวัยเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ แต่จากการสัมภาษณ์กลุ่มทดลองภายหลังสิ้นสุดการสอน พบว่าเด็กนักเรียนไม่กล้ากล่าวปฏิเสธต่อผู้ที่กระทำการล่วงเกินทางเพศ เนื่องจากมีความรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจ ดังนั้นควรมีการสอนโดยการฝึกพฤติกรรม (Behavioral skill training) เพื่อเพิ่มทักษะในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศให้เด็กสามารถปฏิเสธได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาเปรียบเทียบการความสามารของเด็กวัยเรียนในการเรียนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน ประมาณ 3 ปี โดยอาจศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ

เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ควรเลือกศึกษาตัวแปรเพศ เพื่อวิเคราะห์ว่าเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศหรือไม่ หรือแบ่งกลุ่มศึกษาเฉพาะเพศหญิงหรือเพศชาย แทนที่จะทำรวมกัน

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ โดยเลือกใช้รูปแบบการสอนและสื่อการสอนแบบต่างๆ เช่น วิดีโอ การแสดงหุ่นมือ การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น เพื่อหาวิธีที่เหมาะสมในการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศให้แก่เด็กวัยเรียนต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย